

"Fark yalnız icmal ve tafsil ile olduğu gibi; senin ve benim gibi bir âmînin velev hissetmezse namazı, büyük bir velînin namazı gibi şu nurdan bir hissesi var..." cümlesini devamıyla izah eder misiniz?

İmanda olduğu gibi, ibadetten de istifade etmenin dereceleri vardır. Üstadımız, bu derece farkını **çekirdek** ve **ağaç** arasındaki ilişkiyle izah etmektedir.

Bir çekirdek içerisinde bir ağaç mevcuttur. Ancak ağacın özetidir. Dal budak salmış bir ağaç ise; özet olan çekirdeğin açılımıdır.

Aynen öyle de imanın da namazın da çok mertebeleri vardır.

"Namazı hakkıyla ifa et! Muhakkak ki namaz, insanı, ahlak dışı davranışlardan, meşru olmayan işlerden uzak tutar. Allah'ı namazla anmak, elbette en büyük zikirdir. Allah bütün işlediklerinizi bilir." (Ankebut, 29/45)

Namazın bizi kötülüklerden men etmesi için, onu şevkle ve huşu içerisinde kılmamız lazım. O zaman kalbimiz huzura erer ve hayatımıza feyizler, nurlar akar.

Üstadımız şöyle buyurur:

"Sonra, namaz içinde 'Sübhanerabbîyelâlâ' derken, şu kelimenin mânâsı inkişaf etti, tam mânâsıyla değil, fakat bir parça hakikati göründü. Kalben dedim: 'Keşke, bir tek namaza bu kelime gibi muvaffak olsaydım, bir sene ibadetten daha iyi idi.' Namazdan sonra anladım ki, o hatıra ve o hâl, sahabelerin ibadetteki derecelerine yetişilmediğine bir irşattır."

"İşte, şu hikmete binaen, bütün hissiyatları uyanık ve letâifleri hüşyar olan sahabeler envar-ı imaniye ve tesbihîyeyi câmi' olan kelimât-ı mübarekeyi dedikleri vakit, kelimenin bütün manasıyla söyler ve bütün letâifiyle hisse alırlardı."(1)

1) bk. [Sözler, Yirmi Yedinci Söz'ün Zeyli.](#)